

הדלקת הנר; 19:26
יציאת השבת; 20:28

עלון מס' 268
ל' סיון ה'תשע"ג

קרח

"ויקוז קרוז"
ואתפלג קרח (תרגום)
האות הראשונה
במילה 'מחלוקת' היא
מ', והאחרונה ת',
ובאמצע 'חלקו',
שבגלל מחלוקת
אדם יכול להפסיד
את חלקו
לעולם הבא...
ובחרת בחיים

"מחודדין בפיר"...

שיהיו דברי תורה

"ויקוז קרוז בן יצהר בן קהת"

יעקב אבינו מבקש מה' שלא יזכר בפרשת קרח "בקהלם אל תחד כבודי" (בראשית מט) באחד הימים - מספר האור החיים הקדוש במשלו- מטייל אדם באמצע הלילה סמוך לכספות הבנק המרכזי כשרתכת בידו.. לשאלת השוטרים למעשיו, לא ידע לנמק את הימצאות הרתכת, והוא נלקח למעצר.. שכן עורך דין מפורסם.. אמר לו העורך דין: "מצבך לא פשוט..."

"את האמת" - אמר האיש - אולי אבקש שיתחשבו בי מכיוון שאני בנו של הרב הראשי."

"שלא תעז" - ענה העורך דין, "מכיון שאם ידעו שהנך הבן של הרב הראשי יחמירו בעונשך... שכן איך בן של רב מכובד מתנהג כך..."

זה מה שמבקש יעקב אבינו, שלא יזכרו אותו שכן מצבו של קרח יהיה יותר מסובך.. הייחוס להקב"ה, כבני מלכים, מחייב אותנו להתנהג כנסיכים.

לעת זקנותו של ה'חפץ חיים' זצ"ל, כאשר כבדה כבר שמיעתו, הגיע אליו אדם 'יחסן' והציג את עצמו כנכדו של צדיק פלוני... "מי כבודו" -שאל החפץ חיים. הבין ה'יחסן' ששמיעתו של הח"ח כבדה עליו והרים את קולו וצעק: "נכד אני לצדיק פלוני". נשא אף הח"ח את קולו ואמר: "אבל מי כבודו?"

כעת השתתק המיוחס כשמבט של אי הבנה על פניו. והח"ח הסביר: "שואל אני האם אתם הולכים בדרכי האבות, האם אתם ראויים לסב כמותו?! לא אחת קורה שאנשים אינם מהדרים במצוות אך מתפארים הם בייחוסם לצדיק מסוים וחושבים שדבר זה פותר אותם מאי קיום מצוות... או מאי לימוד תורה."

מתוך 'מתוק האור'

"ויקוז קרוז"

מסופר על גבורת נפשו של סבא מנובהרדוק ועל הימנעותו מכניסה למחלוקת, גם כאשר הדבר היה כרוך בהפסד כספי גדול מאוד, בידעו כי במחלוקת מפסידים לאין ערוך. פעם סיפרו לו שעשיר מוקיר תורה הגר בגרמניה ציווה לפני מותו למסור את הבנין שלו לישיבת נוהברדוק. הסבא מנובהרדוק זצ"ל הזדרז ונסע ומיוחד לגרמניה. באמצע הדרך נודע לו שגם מישיבה אחרת נוסעים לאותו מקום כדי לקבל את בניין. חשב הסבא מנובהרדוק זצ"ל והבין שעלולה לפרוץ מענין זה מחלוקת, לכן החליט שהוא מוותר על זכותו ואפילו לא ניסה להגיע למקום ולברר את עניין. הוא שינה מיד את כיוון נסיעתו, חזר לביתו ולא היה מעונן לשמוע שוב על עניין זה..

"אם כמות כל האדם ימותון אלה"

משל לרופא מומחה שראה נגע קשה שעלה בידו של החולה, אם יניח למכה זו להתפשט בכל גופו סופו של דבר יגיע הנגע ללבו של החולה וימות. הרהר הרופא : אין לי להתנהג עם החולה במידת הרחמנות אלא להתאכזר עליו ואקטע את זרועו כדי להציל את שאר גופו. אף כאן כשראה משה שקרח מתחיל לכפור במצוות (זלזל במצוות יציאת ועוד..) והצליח למשוך אחריו מאתים חמישים ראשי סנהדרין. חשש משה שמא חלילה נגע זה יתפשט בכל ישראל ואז עלול ה' להתנהג עם ישראל במידת הדין. ולכן, מתוך רחמים, נהג משה במידת האכזריות והתפלל עליהם שיאבדו מתוך הקהל. (מתוך 'לבוש יוסף) ללמדנו, לעתים, כהורים, כשאנו רואים שיש לילדינו חברים לא ראויים עלינו לדעת להרחיק אותם מהם, בחכמה, ולא לרחם..

טאין לך דבר הלמעבב
את הגאולה יותר לן
הפירוד והלחלוקת...

**"בן יצהר בן קהת
בן לוי"**
(טז א)

יחוס מפואר היה לו
לקרח ובכל אופן
עשה מה שעשה..
ללמדך שיהא יחוסו
של אדם אשר יהא,
אך הדבר החשוב ביותר
הוא מי הוא בעצמו...
ומתוק האור

”הַמַּעֲטָה מִכֶּם כִּי הַבְּדִילֶנּוּ.. וּבִקְשֵׁתֶם גַּם כְּהוֹנָה“

מדוע טוען משה רבנו כלפי קרח
על כך שהוא רוצה להיות גם כהן?

הרב יהודה קוריאט: משה אמר לקרח הלא אין אתה מתכוון לשם שמים. ברצונך להיות כהן שהרי במשנה באבות נכתב: "אין אתה יודע מתן שכרך של מצוות", ואם כן, מי אמר לך שתפקיד הכהונה נחשב בשמים יותר מתפקיד הלוי? אלא שבאמת אינך יודע דבר על כך וכל מה שמניע אותך הוא הכבוד שיש בהכנה והעבודה שלהיות כהן נשמע יותר טוב מלהיות רק לוי. נמצא שאינך מתכוון לשם שמים במחלוקת הזו.. את הדברים הללו עלינו להשיב אל לבנו, לפעמים אנו נוטים להיות מישהו אחר ואיננו מרוצים ממה שאנחנו, אך מי יודע אולי בשמים גדול השכר שנקבל על התפקיד שלנו יותר מן התפקיד האחר שבו אנו חושקים...

”הַרְזוּק מִשִּׁכְּן רַע“

סיבת התרחקות האדם מהשם יתברך, היא מחמת שמתחבר לשכן רע, והשכן הרע מפתהו חלילה לעבור על רצון ה'. וזהו שכתוב "הרחק" - סיבת ההתרחקות מהשם יתברך, היא "משכן רע" - מחמת השכן הרע...

הענוה והכרת הטוב

הם הבסיס לחיי נישואין מאושרים

הרב גלינסקי שליטא

”הַמַּעֲטָה מִכֶּם“

משה רבינו רוצה לומר להם שכל מה שיש לכם, לעדת קרח, שזה מעט ולא הרבה - הכל נובע מכם. ואל תאשימו אף אחד, כי כל הרוזף אחר הכבוד - הכבוד בורח ממנו. לכן אין לכם את הכבוד שאתם חפצים בו. כי כל מה שבא על האדם, בין לטוב בין למוטב, ממנו זה בא.

ובחרת בחיים

”בִּקְשֵׁ שְׁלוֹם וְרוּדְפֶהוּ“

לא די לאיש במה שיעשה שלום עם הכל וירבה כבוד ביתו, אלא גם כי יהיה ריב בין אנשים או בין איש לאשתו יטרח בכל מאמצי כוחו להביא שלום בין אדם לחבירו, ובין איש לאשתו, שעושה נחת רוח גדול ליוצרו..

מתוך 'אוצרות התורה'

תִּדַע, בְּרָגַע שֶׁל נְסִיּוֹן כַּעַס, שׁוֹקְלִים בְּשָׁמַיִם
אִם לְהוֹרִיד לְךָ שְׁפַע פְּרָנְסָה
וּתְזַכֶּה לְזֶה בֶּקֶ אִם תִּכְבֹּשׁ כַּעֲסֶךָ.

מתוך 'ספר המדות'

פינת ההלכה

הרב דב ניסים שליט"א,
ראש כולל "פורת יוסף"

מתי פטורים

מכיבוד אב ואם?

אע"פ שגם האיש וגם האישה

חייבים בכבוד אב ואם, ואף ילדים קטנים צריך לחנכם במצות כיבוד אב ואם, מכל מקום ישנם אופנים שבהם פטורים ממצות כיבוד אב ואם:

א. אישה נשואה פטורה, שהרי היא ברשות בעלה. ומכל מקום, אם בעלה אינו מקפיד או אישה שהתגרשה או נתאלמנה חייבת לכבד את אביה ואמה.

ב. בזמן שהבעל אינו נמצא ואינו צריך לה, כגון שנסע לחוץ לארץ, חייבת האישה לכבד את אביה ואמה. אך אם הבעל מתנגד שאשתו תלך לבית הוריה מכיוון שהורי אשתו מסיתים את אשתו נגדו, צריכה האישה לשמוע לבעלה, ולא תלך לבית הוריה.

ג. בן מאומץ אינו חייב לכבד את הוריו המאמצים כדון כיבוד אב ואם, אלא ינהג בהם מנהגי כבוד משום הכרת הטוב. אך חייב הוא בכבוד הוריו ה-'ביולוגים' אף אם מסרוהו לאימוץ, ולא טרחו בגידולו כלל.

ד. וכן, בן שנולד לאחר שאמו התגרשה, ומעולם לא היה לו קשר עם האב, והאב יותר בפני בית דין על כל זכויותיו וקשריו עם הבן, אף על פי כן חייב במצות כיבוד אב.

ה. בן לאב גוי ואם יהודיה, אין לו שום יחס לאביו, ואינו חייב לכבדו. ומכל מקום צריך לנהוג באביו מקצת כבוד מדין הכרת הטוב, כדי שלא יחשב לכפוי טובה.

ו. וכן, גוי שהתגייר אינו חייב בכיבוד אב ואם כלפי הוריו הגויים, ומכל מקום צריך לנהוג בהם מקצת כבוד מדין הכרת הטוב, כדי שלא יחשב לכפוי טובה.

”רַב לָכֶם“

הנותן עינו במה שאינו שלו מה שמבקש
אין נותנים לו ומה שבידו נוטלים ממנו.

”וְלֹא יִהְיֶה כְּקָרוֹז וּכְעֹדֶתוֹ“

על כל אדם ואדם מוטלת החובה להתרחק מן המחלוקת ככל יכולתו ולמנוע אף אחרים מלבוא בשעריה של אש שורפת הזו המכלה כל חלקה טובה.

באחד ממסעותיו למכירת הספרים שתיבר הזדמן ה"חפץ חיים" לעיירה כלשהי אשר בשל מחלוקת עזה שהיתה בה התפלגה הקהילה לשניים.. המצב הגיע עד כדי כך שהיו קיימים בעיירה הקטנה שני ארגונים של חברה קדישא וכל קבר היה סיבה נוספת למריבה..

ה"חפץ חיים" שכובד לשאת דרשה קם ואמר לציבור: "ראו נא, בכל עיר שבה יש חברה קדישא אחת ובית קברות אחד, יש גם מלאך מוות אחד, אבל אם כאן יש שני ארגונים של חברה קדישא ושני בתי קברות זקוקים גם לשני מלאכי מוות.. ומאחר שהבל לעשות זאת מומלץ שתשלימו ביניכם..."